

DUURZAAM
BOUWLOKET

Gratis, onafhankelijk en professioneel advies.
Onze adviseurs helpen u graag verder met vragen over;
duurzaam (ver)bouwen, energie besparen, energie
opwekken en subsidieregelingen.

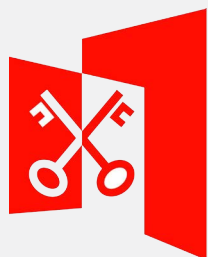
Meer informatie & vragen

Telefoon: 072 - 743 39 56
Emailadres: info@duurzaambouwloket.nl
Website: www.duurzaambouwloket.nl
Uw energieadviseur: Michiel de Soet

Woningtype: Hoekwoning
Bouwjaar: 1898
Energie label: G (voorlopig)
Gezinssamenstelling: 4 personen (2 volwassenen)
Elektra verbruik: 6.487 kWh
Gasverbruik: 2.633 m3

Deze menukaart wordt u aangeboden door:

Leiden

Menukaart

Comfortabel en duurzaam wonen

Hoekwoning (1898)

Beste bewoner,

Speciaal voor bewoners van de Stevenshof zijn een aantal menukaarten comfortabel en duurzaam wonen opgesteld. De gemeente Leiden zet in op het perspectief van Leiden als duurzame stad in 2030. Het terugdringen van het energieverbruik en het verduurzamen van de energievoorziening van woningen is hierin een belangrijke pijler. Met de menukaart krijgt u een stappenplan voor het nemen van verschillende duurzame maatregelen die mogelijk zijn bij uw woning.

Leeswijzer

Het Duurzaam Bouwloket heeft in totaal 8 woningtypen in de Stevenshof onder de loep genomen en de bevindingen uitgewerkt in menukaarten. Op basis van deze referentiewoningen uit de Stevenshof krijgt u tips en uitleg om zelf een plan van aanpak te maken. De woningen uit de Stevenshof komen bouwtechnisch met elkaar overeen. Dit betekent niet dat de geadviseerde maatregelen voor deze woning ook één-op-één voor u van toepassing zijn, maar het geeft wel een goed beeld van de mogelijkheden. Wat voor u persoonlijk interessant is, hangt ook af van uw levensstijl, woonwensen en budget. Daarnaast is er uiteraard meer mogelijk dan dat er is geadviseerd.

Leest u de gehele folder door, dan weet u op welke onderwerpen u keuzes kunt maken voor uw woning. Indien meer informatie over een bepaald onderwerp gewenst is, dan kunt u aanvullende informatie met concrete aandachtspunten in de vorm van factsheets downloaden door te klikken op de blauwe hyperlinks. Alle factsheets waar naar wordt verwezen zijn te downloaden via: www.duurzaambouwloket.nl/factsheets

Samenvatting menukaart

Met een aantal simpele kleine ingrepen kunnen de eerste stappen op het gebied van energiebesparing worden gezet. Door wat tijd te investeren in het instellen van het klokprogramma van de elektrische vloerverwarming is al meer dan 10% te besparen op het elektraverbruik. Door een pompschakelaar te installeren op de pomp van de vloerverwarming op de begane grond zal hier nog een aardige besparing bovenop komen. De pompschakelaar en de overige kleine maatregelen zijn naar verwachting binnen één tot twee jaar terugverdiend. Bovendien zullen een aantal van deze maatregelen ook van toegevoegde waarde zijn op het wooncomfort. Wanneer er budget is voor grotere maatregelen kan de focus worden gelegd op het verbeteren van de dakisolatie. De huidige isolatie is (gedeeltelijk) vergaan of sluit niet meer goed aan. Ondanks de verschillende hellingshoeken en oriëntaties van de dakvlakken blijft een investering in zonnepanelen interessant. Het lijkt in dit geval wel verstandig pas zonnepanelen te plaatsen nadat de dakbedekking is vervangen.

ENERGIE

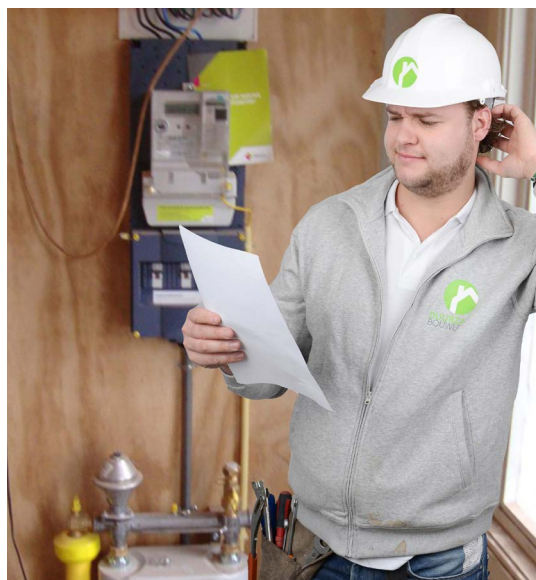
In onderstaande tabel vindt u een prognose van de jaarlijkse energiekosten (elektra en gas, inclusief belastingen en toeslagen) van de referentiewoning voor de komende 15 jaar. Er is uitgegaan van een prijsstijging van 3% per jaar. Voor deze woning komt dat neer op € 53.564,- aan energiekosten.

Jaar	Elektra + gas	Gemiddeld per maand	Per jaar	Totale kosten over looptijd
1	2018	€ 240,-	€ 2.880,-	€ 2.880,-
5	2022	€ 270,-	€ 3.241,-	€ 15.290,-
10	2027	€ 313,-	€ 3.756,-	€ 33.016,-
15	2032	€ 363,-	€ 4.356,-	€ 53.564,-

Op de website www.duurzaambouwloket.nl kunt u deze tabel downloaden en uw eigen maandbedrag invullen.

Het is zeer realistisch om bij deze woning meer dan 25% energie te besparen in de komende jaren. Hoe u dit kunt doen, kunt u lezen op de volgende pagina's. Hierbij is het advies om te kijken naar de maatregelen met de hoogste prioriteit, zie de tabel op de volgende pagina: 'Besparingskansen voor de referentiewoning'. Afhankelijk van uw budget kunt u zelf de volgorde van maatregelen bepalen.

Wanneer u minimaal 25% energie gaat besparen zal u ook 25% minder gaan betalen aan de energiemaatschappij. Dit zou betekenen dat er nu 25% van € 53.564,- geïnvesteerd zou kunnen worden in energiebesparende maatregelen die binnen deze 15 jaar zijn terugverdiend. Het theoretische investeringsbudget komt neer op circa € 13.391,- en dit zal ruim genoeg zijn om de in deze menukaart genoemde maatregelen te realiseren. Veel van de genoemde duurzaamheidsmaatregelen zijn tussen de 6 à 12 jaar terugverdiend. Iedere m3 gas of kWh die u daarna bespaart is dus al winst voor uw portemonnee.

ENERGIE EN GELD BESPAREN MET GEDRAG

Energie (en geld) besparen kan ook met een paar veranderingen in uw levensstijl. Zonder financiële investering. Bijvoorbeeld een graadje lager stoken, of alleen de kamer verwarmen waar u verblijft. Opladers uit het stopcontact halen na het opladen van de tandenborstel of de iPad. Douchen in 5 minuten. Het is vaak een kleine moeite om dingen net even anders te doen.

Uit onderzoek blijkt dat u zelf met gedragsverandering zo'n 15% op de energielasten bespaart. Wilt u weten wat u kunt doen om zonder financiële investering energie te besparen? Neem dan een kijkje op de website van het Duurzaam Bouwloket of Milieu Centraal.

FINANCIERING EN SUBSIDIES

Regelmatig zijn er vanuit de overheid en/of uw gemeente regelingen of subsidies beschikbaar voor energiebesparing en energieopwekking. Een overzicht van actuele regelingen (en duurzaamheidsleningen) vindt u op:

www.duurzaambouwloket.nl/subsidieregelingen

Spreekt u liever een adviseur?

Het Duurzaam Bouwloket is bereikbaar op telefoonnummer:
072 – 743 39 56.

Een contactverzoek sturen naar info@duurzaambouwloket.nl kan ook.
Dan belt een adviseur u terug.

ISOLATIEMAATREGELEN

Bodem & Vloer

De betonnen begane grondvloer van deze woning is direct op het zand gestort. Onder de woning zijn geen heipalen aanwezig. De vloer dient als plaatfundering. De mogelijkheid om isolatie aan te brengen ontbreekt hierdoor, terwijl de bewoner wel aangeven last te hebben van koude voeten. Een mogelijke oplossing voor de comfortproblemen is het aanbrengen van vloerverwarming.

Bent u wel in het bezit van een kruipruimte onder de begane grondvloer? Pas vanaf de jaren '80 werd isolatie toegepast bij constructievloeren. Indien de hoogte voldoende is kan een vloerisolatie (tegen de onderkant van de vloer) helpen om energie te besparen en het comfort te verbeteren. Heeft u last van vocht in de woning, kijk dan naar een bodemisolatie.

Meer informatie zie:

[Factsheet Bodemisolatie](#)
[Factsheet Vloerisolatie](#)

Beglazing

Bij de bouw van de woning was enkel glas de standaard. In de loop der jaren is bijna al het enkele glas vervangen door dubbel glas. Normaal dubbel glas (Thermopane) heeft een U-waarde (isolatiewaarde) van 3,2. **HR++ glas** heeft een U-waarde van 1,1 en zal ruim 50% beter isoleren. Vooral in verblijfsruimten zoals de woonkamer is het daarom prettig om 'oud' dubbelglas te vervangen door HR++ (of triple) beglazing. Let bij het vervangen van de kozijnen, ramen, deuren en beglazing ook op de ventilatiemogelijkheden. Het is vaak mogelijk om ventilatioosters aan te brengen, hierdoor is het mogelijk continu te ventileren zonder de inbraakveiligheid te verminderen.

Meer informatie zie:

[Factsheet Vervangen beglazing](#)

Gevel

De woning is gebouwd met halfsteensmuren. Pas vanaf ongeveer de jaren 1910 begon men te werken met dubbele wanden en een luchtspouw om vochtdoorslag van regen tegen te gaan. Enkele jaren geleden hebben de bewoners een voorzetwand laten plaatsen in de woonkamer. Er is een spouw van 5 à 6 centimeter toegepast, maar er is geen isolatie meegenomen. Om de warmte in de woonkamer beter vast te kunnen houden zou mogelijk een isolatiemateriaal in de spouw kunnen worden gespoten. Voor het isoleren is het aan te bevelen om de spouwmuur extra te laten inspecteren op vervuiling door een gecertificeerd bedrijf. Er zal met een boor op een aantal punten een gaatje in de voeg worden geboord om de spouw visueel te inspecteren. Laat ook de staat van het voegwerk controleren op gebreken.

Meer informatie zie:

[Factsheet Spouwmuurisolatie](#)
[Factsheet Isoleren Gevel \(voorzetwand\)](#)

Naad & Kierdichting

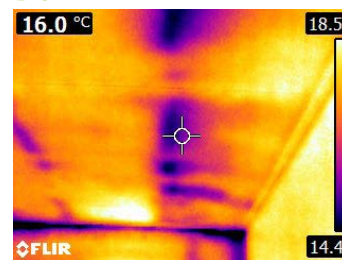

In de woning is de **naad- en kierdichting** op veel plekken niet goed op orde. De tochtstrips zijn verouderd en veel houten delen zijn wat krom getrokken waardoor ze niet meer goed in het profiel sluiten. Een extra raamboompje (sluiting) en het verplaatsen van het al aanwezige raamboompje zal helpen om de koude infiltratie te minimaliseren. Ook zonder infraroodcamera is dit te controleren door bij kozijnen en/of (leiding)doorvoeren uw hand/vinger er voor te houden. Wanneer de wind op de gevel staat is dit te controleren. In de bouwmarkt zijn vele soorten tochtstrips te verkrijgen. Zorg dat u de juiste tochtstrip gebruikt voor de juiste toepassing.

Meer informatie zie:

[Factsheet Naad & Kierdichting](#)

Dak

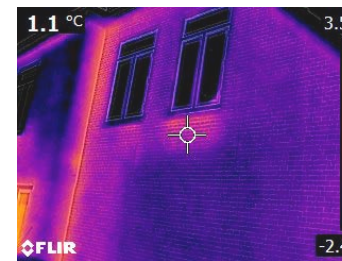

Het dak van de woning is voorzien van dakisolatie (minerale woldekens) aan de binnenzijde van het dakbeschot. Deze isolatie is al tientallen jaren geleden aangebracht en op de infraroodfoto's is duidelijk te zien dat de isolatie inmiddels niet meer goed aansluit of mogelijk (gedeeltelijk) vergaan is. In alle kamers op de verdieping zijn koudere plekken op het plafond waar te nemen. Ook bij de aansluiting van het platte dak op het schuine dak en de aansluitingen van het schuine dak op de gevels is vrij veel koude infiltratie waar te nemen. De temperaturen zijn op sommige plekken bijna gelijk aan de buitentemperatuur. Het is verstandig om de dakisolatie te vernieuwen en naden en kieren af te dichten met een pur of kit. Dit kan eventueel afgewerkt worden met een afdektlat.

Meer informatie zie:

[Factsheet Isoleren schuin dak](#)

Radiatorfolie & Leidingisolatie

Radiatorfolie is een simpele oplossing die in de woning op de begane grond is toegepast. Door het plaatsen van een radiatorfolie (voornamelijk in regelmatig verwarmde ruimten) wordt de warmte, die de radiator aan de achterkant uitstraalt naar de wand, gereflecteerd naar de desbetreffende ruimte. Dit kan onzichtbaar aan de achterkant van de radiator door middel van dubbelzijdig (hittebestendig) tape of magneetstrips. Op de bovenstaande foto is te zien dat dit nog niet is toegepast op de verdieping. Een andere manier om onnodig warmteverlies te voorkomen is het toepassen van **leidingisolatie bij Cv-leidingen**. Vooral in onverwarmde ruimtes (in de hal, garage, zolder, achter knieschotten, etc.) wordt op deze manier onnodig warmteverlies voorkomen. Dit lijkt overal in de referentiewoning al te zijn toegepast.

INSTALLATIETECHNISCHE MAATREGELEN

Zonnepanelen

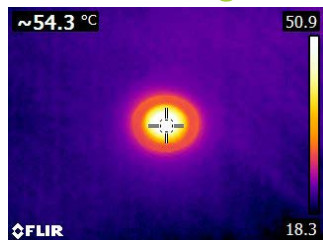
Zonnepanelen plaatsen is een interessante maatregel. De kleine daken van de woning en de schuur bieden mogelijkheden om panelen te plaatsen, maar per dakvlak lijken maximaal 2 tot 4 panelen geplaatst te kunnen worden. Met enige puzzelwerk is in totaal ruimte voor circa 10 tot 12 panelen (excl. het dak aan de voorzijde). Vanwege de verschillende oriëntaties, hellingshoeken en schaduwfactoren zal gewerkt moeten worden met een parallelle schakeling. De zonnepanelen worden hierdoor individueel geschakeld en hebben hierdoor geen invloed op elkaars productie. Gezien de ouderdom van de dakbedekking en de staat van de huidige dakisolatie lijkt het verstandig dit eerst aan te pakken alvorens de zonnepanelen te plaatsen.

Door in totaal 10 panelen te plaatsen van bijvoorbeeld 290 WP per stuk zal ieder jaar circa 2.450 kWh opgewekt worden. Jaarlijks levert dit een besparing op van 490 euro op de energierekening (op basis van 20 eurocent per kWh). Op basis van de huidige gas- en elektraprijzen is het plaatsen van zonnepanelen interessanter dan het plaatsen van een zonneboiler. Er zijn systemen op de markt waarbij in één paneel warmte en elektra kan worden opgewekt (PVT panelen).

Meer informatie zie:

[Factsheet Zonnepanelen](#)
[Factsheet Zonneboiler](#)

LED verlichting

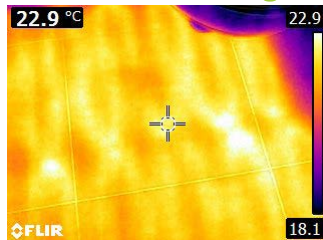
Het Duurzaam Bouwloket merkt dat lang niet alle woningen **energiezuinige verlichting** hebben. Heeft u nog halogeen of gloeilampen hangen? Het is een kleine moeite deze direct te vervangen door LED verlichting. Wacht niet tot de halogeenlamp het begeeft, maar vervang deze direct. Bij één of meerdere branduren per dag is het advies om de lampen direct te vervangen door LED verlichting. U haalt de kosten er met één tot drie jaar uit. Let op, bij een dimmer zal hoogstwaarschijnlijk ook de dimmer vervangen moeten worden en hier zijn hogere investeringskosten aan verbonden.

In de keuken van de referentiewoning hangen in totaal 8 halogeenspotjes van 35 Watt per stuk op een dimmer. Op basis van 2 uur per dag verbruikt één lamp ruim 25 kWh per jaar (circa 5 euro). Een LED lamp verbruikt 90% minder energie en zal een besparing opleveren van bijna 4,50 euro. Ook de dimmer zal in dit geval moeten worden vervangen. Ondanks de kosten voor een LED dimmer is de verwachting dat de investering zich binnen 2 tot 4 jaar terug zal verdienen. Staat de lamp gemiddeld meer uren per dag aan, dan zal de investering nog sneller terug te verdienen zijn.

Meer informatie zie:

[Factsheet LED verlichting](#)

Vloerverwarming

In de badkamer is elektrische vloerverwarming aanwezig. De vloerverwarming is te bedienen middels het Magnum controlepaneel aan de wand. Dit paneel maakt het mogelijk om de temperatuurinstelling te regelen met een klokinstelling. Op dit moment staat de vloerverwarming op een continu-stand. Hierdoor gebruikt de vloerverwarming onnodig veel energie.

Door het **klokprogramma** goed in te stellen op de specifieke momenten dat de badkamer in gebruik is, valt energie te besparen. Een maximaal vermogen van 250 Watt voor deze badkamer (circa 2 m²) is niet ongebruikelijk. Wanneer de vloerverwarming in de koudere maanden (oktober - mei) aan staat, dan is het verbruik op basis van de continu-stand 1.272 kWh. Door het paneel nauwkeuriger in te stellen op bijvoorbeeld 8 uur per dag, zou het verbruik teruggebracht kunnen worden tot circa 424 kWh op jaarbasis. Op basis van 20 eurocent per kWh is hier jaarlijks bijna 170 euro mee te besparen. Indien u in het bezit bent van elektrische vloerverwarming zonder klokinstelling is het te overwegen een nieuwe schakelaar aan te schaffen waarbij het systeem per uur programmeerbaar is. Een dergelijke schakelaar kost circa 65,- euro.

Pompschakelaar

De keuken en de schuur zijn voorzien van vloerverwarming. De vloerverwarming is aangesloten op het verdeelstation en pomp in de schuur. Dit is een ouder model pomp en hier ontbreekt een **pompschakelaar**. Door het ontbreken van deze schakelaar werkt de pomp 24 uur per dag, 365 dagen in het jaar. Wanneer er geen warmtevraag is, kan de pomp uitgeschakeld worden. Een pompschakelaar kan dit verzorgen.

De pomp wordt uitgeschakeld op het moment dat de temperatuur van het CV-water naar de verdeler toe, onder een vooraf ingestelde temperatuur komt. De pomp wordt weer ingeschakeld op het moment, dat de temperatuur van het CV-water naar de verdeler toe de vooraf ingestelde temperatuur overschrijdt. Buiten het stookseizoen bespaart de pompschakelaar energie doordat de pomp uitgeschakeld blijft. Om te voorkomen dat de pomp onverhoopt vast komt te zitten, zorgt de schakelaar ervoor dat de pomp eenmaal per dag enkele minuten ingeschakeld wordt zodat het systeem kan circuleren en kleppen niet kunnen vastlopen. De kosten van een pompschakelaar bedragen circa € 60,-. Deze investering verdient zich veelal binnen 1 à 2 jaar terug.

BESPARINGSKANSEN VOOR DE REFERENTIEWONING

In onderstaande tabel ziet u de maatregelen die u kunt toepassen om uw woning comfortabel, energiezuinig en duurzaam te maken. Naast een prijsindicatie geeft het Duurzaam Bouwloket aan in hoeverre de maatregel prioriteit heeft, of deze snel is terugverdiend en hoeveel comfortverbetering het met zich mee brengt. Eén ster heeft in deze tabel een mindere waarde dan vijf sterren. De tabel is gerangschikt op basis van prioriteit.

Maatregel	Prioriteit	Terugverdientijd	Comfort	Prijsindicatie*
Instellen klokprogramma elektrische vloerverwarming badkamer	★★★★★	★★★★★	★	n.v.t.
Radiatorfolie	★★★★★	★★★★★	★	€ 12,50
Plaatsen LED verlichting (stelpost)	★★★★★	★★★★★	★	€ 100,-
Pompschakelaar vloerverwarming	★★★★★	★★★★★	★★	€ 60,-
Naad & Kierdichting (o.a. vervangen tochtstrips)	★★★★	★★★★★	★★★	€ 150,-
Zonnepanelen ¹ (10 panelen van 290 WP - parallelle schakeling)	★★★★	★★★★	★	€ 5.300,-
Herstellen/vervangen dakisolatie (Doe-het-zelf circa 50 m ²)	★★★	★★	★★★★	€ 1.500,-
Dubbele beglazing woonkamer ² (circa 5,5 m ² op basis van 190 euro/m ²)	★★	★★	★★★★	€ 1.045,-
Spouwmuurisolatie woonkamer ³ (circa 14 m ²)	★★	★★	★★★★	€ 250,-
Onderzoeken alternatieven ter vervanging van de Cv-ketel	–	–	–	p.m.
Totale investering				€ 8.417,50

* De in dit overzicht genoemde prijzen zijn indicatieprijzen op basis van gemiddelde marktprijzen. De prijzen in een aanbod van lokale bedrijven kunnen zowel in negatieve als in positieve zin afwijken. Mocht u twijfelen aan prijzen in offertes, dan kunt u altijd contact opnemen met het Duurzaam Bouwloket ter verificatie.

¹ In de prijs is rekening gehouden met een extra opslag vanwege de benodigde parallelle schakeling. Controleer van te voren de staat van het dakleer alvorens er panelen geplaatst worden op het platte dak. Het lijkt in deze situatie verstandig eerst het dak (overweeg dakisolatie aan de buitenzijde van het dak) aan te pakken.

² Dit is exclusief de voordeur. Het lijkt verstandiger deze deur in zijn geheel te vervangen door een nieuwe voordeur.

³ Gezien het aantal vierkante meters geveloppervlakte kan het zijn dat een isolatiebedrijf extra kosten zal rekenen. Wij raden in dergelijke gevallen aan een collectief te vormen met de straat of wijk, zodat de spouwmuur van meerdere bewoners geïsoleerd kan worden en de extra kosten niet gerekend hoeven te worden door het isolatiebedrijf.

NAAR ENERGIENEUTRAAL

Energieneutraal wonen is de toekomst voor nieuwe en bestaande woningen. Nederland wil in 2050 de volledige woningvoorraad energieneutraal hebben. Dit is nodig omdat fossiele brandstoffen eindig zijn. Gasloos wonen gaat daarom steeds belangrijker worden. Duurzaam verwarmen zonder gas kan al. In het grootste gedeelte van de Stevenshof zijn de woning aangesloten op het stadsverwarmingsnet. Mocht u hier nog niet op zijn aangesloten, dan is het ook mogelijk om bij vervanging van uw oude Cv-ketel over te gaan op een alternatief zoals een (hybride) warmtepomp in combinatie met een zonneboiler, zonnepanelen, infraroodverwarming of een houtkachel. Uiteraard hoeft u de stap naar een energieneutrale woning niet direct in één keer te zetten, maar kunt u hier ook stap voor stap naar toe werken. Een toekomstbestendige woning zal wel vragen om vooruit te denken en plannen te maken. Het zou bijvoorbeeld zonde zijn om bij het aanschaffen van een nieuwe keuken een gasfornuis te plaatsen. Gasloos koken kan keramisch, elektrisch of met inductie.

Tijdens de bouw van de woning in 1898 golden geen regels op het gebied van isolatie. Inmiddels zijn enige maatregelen getroffen, maar het energieverbruik van de woning is nog best hoog. Door een combinatie van kleinere en grotere maatregelen lijkt een flinke slag gemaakt te kunnen worden op de energierekening. Begin met het verbeteren van de schil van de woning: dakisolatie, spouwmuurisolatie en het vervangen van de beglazing. Energie die u niet gebruikt hoeft u uiteraard niet te betalen of zelf op te wekken. Alternatieve warmteopwekinstallaties zoals een warmtepomp werken het meest efficiënt met een lage temperatuurverwarming (circa 30 tot 50 °C). Indien er een mogelijkheid is om dit te realiseren met vloerverwarming of lage temperatuurradiatoren is dit sterk aan te bevelen wanneer u aan de slag gaat met het warmte-afgiftesysteem van uw woning.

ONDERHOUD

Bij aardig wat huishoudens wordt minder of niet gedacht aan het onderhoud van de woning. Het onderhoud van een woning moet niet uitgesteld worden tot het te laat is. Onderhoud is nodig om de kwaliteit van de woning op peil te houden. Dit reflecteert in de verkoopbaarheid en waarde van de woning, maar is zeer zeker ook belangrijk voor het comfort, de veiligheid en gezondheid binnen uw woning.

Achterstallig onderhoud kan uiteindelijk resulteren in hogere onderhoudskosten. Een voorbeeld hiervan is het niet goed onderhouden van het schilderwerk. Dit kan leiden tot houtrot in het kozijn, waardoor uiteindelijk het kozijn in zijn geheel moet worden vervangen. Loop daarom het schilderwerk van de buitengevel af en toe na. Controleer de staat van het schilderwerk van houten buitenkozijnen, dakoverstekken, goot- en dakaftimmeringen. Symptomen van achterstallig onderhoud zijn een barstende verflaag, algaangroei, blaarvorming, verkrijting of houtrot. Open draaiende raamkozijnen en reinig de sponning. Het meeste vuil hoopt zich op in de sponning. Bij houten kozijnen gaat uw schilderwerk veel langer mee door het reinigen van de sponningen. Voor meer informatie over het onderhoud aan uw woning kunt u de onderhoudskalender raadplegen.

Door een beeld te hebben van de staat van onderhoud van de woning komt u niet voor onverwachte kosten te staan. Neem de Cv-ketel, een Cv-ketel heeft een gemiddelde levensduur van 15 jaar. Wanneer de Cv-ketel deze leeftijd bereikt is het verstandig om (financieel) rekening te houden met vervanging of een alternatieve (duurzamere) oplossing achter de hand te hebben.

Onderhoud gaat bovendien hand in hand met het treffen van duurzame maatregelen. Niet alleen kan het plegen van onderhoud een moment zijn om een duurzaam alternatief te overwegen, maar het is ook een logische volgorde. Het zou zonde zijn om zonnepanelen te (laten) plaatsen en er na enkele jaren achter te komen dat de panelen het dak af moeten omdat de dakpannen aan vervanging toe zijn.

Voor meer informatie over onderhoud aan uw woning kunt u de [Duurzaam Bouwloket onderhoudskalender](#) downloaden.

MEER INFORMATIE?

De beschreven maatregelen zijn suggesties voor uw woningtype. Natuurlijk is er meer mogelijk. Wat voor u persoonlijk interessant is, hangt af van uw levensstijl en uw woonwensen. Denkt u nu al na over hoe u over 10 jaar gasloos woont? Dan kiest u maatregelen die passen binnen dat concept. Heeft u andere plannen om uw woning toekomstbestendig te maken? Wilt u hulp bij het maken van een aanpak voor het realiseren van maatregelen? Heeft u vragen over ontvangen offertes voor het uitvoeren van maatregelen? Of wilt u weten welke financiële- en subsidieregelingen er zijn? Het Duurzaam Bouwloket staat klaar om u te helpen.

In deze folder zijn verwijzingen naar factsheets opgenomen. Alle factsheets zijn te downloaden via:

www.duurzaambouwloket.nl/factsheets

Het kan zijn dat uw woning om andere maatregelen vraagt. Op de website van het Duurzaam Bouwloket vindt u informatie over alle energiebesparende maatregelen, de aandachtspunten bij het uitvoeren van de maatregelen en (subsidie)regelingen. Voor gratis informatie en advies kunt u terecht bij het Duurzaam Bouwloket via telefoonnummer 072 – 743 39 56 of door uw vraag te mailen naar info@duurzaambouwloket.nl

